

A szegedi katonapolitikai osztály bravurja

Harmincméternyire a román határtól izgalmas hajszája után elfogták Sisák Györgyöt, a bori halálmars főpríbjét

Bor, Cservenka, Szentkirályszabadja rémregénye

(Szeged, március 29.) Auschwitz, Bergen-Belsen, Mauthausen életbenmaradtjainak rémregénye vetekszik a magyarországi bori haláltábor pártjának kinszenvedéseivel. Az 5000 főnyi munkaszolgálatos-brigád leírhatatlan szenvedését alig néhányan éltek túl. Az a kevés hírhedő, aki életben maradt és itthon van, még ma is borzongással gondol vissza a bori halálmars főpríbjére. Sisák György keretlegénye, akinek eddig sikerült az igazságszolgáltatás elől megmenekülnie.

Sisák György a bori »Berlin-láger« 3000 főnyi munkástáborának volt a keretlegénye. A »Berlin-láger« élőhatártal emberfeletlen munkát végeztek a németeknek, de a táborban mégsem akart senki maradni vasárnaponként, mert Sisák keretlegény vasárnapi szórakozásként a »krumpliverem« halálraírtait kikötötte padmagasságban, a padot kirugta alóluk és oldal-szíjjal, furkósbottal verte a magasan lógó, kikötött félholttakat. A bentmaradtoknak pedig nézni kellett társaik kinszenvedését, az összeverték halál-ordításként közepette kellett az ebédjük elfogyasztani. Inkább kimentek tehát dolgozni az éhesigázott, agyonéhezett emberek, csak hogy ettől a látványtól mentesüljenek. A krumplivermet nem vermesésre használták, hisz a krumplit ellopták a muszoktól, hanem a tisztikar és legénység »szórakozását« szolgálta.

Sisák keretlegény kiválasztott időnként egy transzportot, amelyet lassú halálra írt (mert volt gyors halál is). A mélyre ásott veremből feljönni senkinek nem lehetett, csak a vasárnapi szórakozáshoz. A félholtra vert embereket lelkődöste, hetenként egy-kétszer ennyit is dobáltak hozzájuk, nehogy túl hirtelen pusztuljanak el s mikor az élet kezdett beléjük visszaszállni, ismét ott volt a vasárnap. Hetekig, hónapokig gyilkolták így az embereket.

A csontbrigád halálmarsa

1944. szeptember végén 3500 muszt indítottak utnak gyalogmenetben Magyarországra. Az utra negyed, esetleg félkenyeret kaptak az amúgy is csont-bőrré soványodott emberroncsok. Az éhségtől tálmofyogva jobbra-balra dőltek ki a sorból s ezeket Sisákék csak úgy szórakozásból célba vették s — mint elmondotta — mindig talált. Erőltetett menetben kellett haladniuk étlen-szomjan s ha az uttesten elszórt krumplit, répát, kukoricát találtak, lehajoltak érte, csak úgy, mint a fűért, hogy kinsz éhségüket csillapítsák. A keret ilyenkor is célbalövődött játszott — Sisák szerint igen nagy sikerrel s amerre vonultak, holttestek szegélyezték útjukat. Három heti emberfeletlen szenvedés után Cservenkára értek, eléggé megrikított sorokkal. Itt német katonák közölték, hogy átveszik a munkaszolgálatosokat. At is adták őket egy éjszakára, felsőbb parancs ellenére s ezen az éjszakán közel 2000

munkaszolgálatost végeztek ki az SS príbjék huszas csoportokban. A németek hajnal felé esmentek. Sisák ekkor több társával kiment a gödrök-höz a hullahegyben gyönyörködni s mikor észrevette, hogy nemelyik muszmég él és mozog, puskájával befélőtt.

A további menekülés újabb gyilkosságokra késztette. A száználmaras lecsökkent létszámot tervszerűen apasztotta. Október végé felé Győrbe menet észrevett három muszost, amint répát keresgél. Odaintette őket magához, kettő odament, egyet puskatussal úgy fejbevert, hogy rögtön vége lett, míg a másikat halálra ütögette, a harmadik bemenekült a kukoricásba, utánaszaladt, célba vette s 25 méterről eltalálta. Hogy meghalt-e? Nem volt lényeges, ottmaradt a földön, ha aznap nem, másnapra biztosan vége lett.

Magyaróvár környékén egy szem krumplihoz jutott egy munkaszolgálatos. Sisák egy hávelykujnyi vaslag-ságu eperfabottal addig ütötte a fejét, míg vérbeborultán összeesett.

Zászlóaljdicserél az újabb gyilkosságokért

Hogy a cservenkai halálmars során hány munkaszolgálatost gyilkolt le, maga sem tudja, nem tud rólok számot adni. De csillog a szeme, mikor Kesztenbaum munkaszolgálatos agyonlövését adja elő. A napra pontosan nem emlékszik, de délelőtt 10-kor volt, egy másik századnál levő munkaszolgálatoscsoporthoz krumplit szedett. Közéjük lőtt, egyet eltalált, holtan bukott le arra a két szem krumplira, amivel talán egy-két napig tovább tengődhetett volna. Sisákot ezért a haditettéért Marányi Ede alezredes, zászlóaljparancsnok a zászlóalj előtt dicseretben részesítette s a »bajtársak« előtt követendő példának emítette.

Szentkirályszabadjáról a maradványt Hegyeshalomra irányították s bár a németek nem akarták a leromlott muszokat átvenni, mégis otthagyták őket újabb szenvedéssorozatnak kitéve. Itt azután a tisztikar és legénység szétszéledt s csak mostanában mer visszaszállni. Ideig-óráig bujkálnak, de valamivel mindig elárulják magukat s sorsukat nem kerülhetik el.

A »jámor« földműves szakállt növeszt

Sisák György Dániában került hadifogságba, onnan rövidesen megszökött s a szürötáborok megkerülésével észrevétlenül igyekezett hazajutni. Egy volt bori munkaszolgálatos a szegedi pályaudvaron felismerte a barna overallal, erősen lebarázdalt szadista gyilkost, meg is szólította, mire azonban a katonapolitikai osztállyal érintkezésbe jutott, Sisák eltűnt. Sisák létezéséről már tudtak a nyomozóhatóságok, de óvatosan kellett bekeríteni, nehogy ismét megszökjen. A cservenkai hóhért tudta, mi vár rá, ha elfogják, tehát felismerhetetlen mezt öltött. A magas, tagbaszakadt, 180 centiméteres, sűrű fekete hajú gyilkos hajszál, szakállt növesztett s felfesapott földművesnek. Nem ment sehova s élete csupa rettegés volt. Ha idegen ember járt a ház tájékán, már ment ki a mezőre, senkivel se akart találkozni. A falubeliek nem ismerték a dolgos földmunkást és persze nem tudták, hogy elvetemült tömeggyilkossal osztják meg munkájukat és mindennapi kenyerüket.

Szorul a gyűrű, bravuros hajszája után bekerítették a bori hóhért

A nyomozást a szegedi katonapolitikai osztály vette a kezébe. Az utóbbi hetek folyamán éjt nappallá téve dolgozott Sisák kézrekerítésén. Amde Sisák valamit megnezelt, illetve akadt jóakarója. Sisák meglepett a faluból s bujkálni kényszerült. Átté-sülték Csanádpalotát és környékét, Sisák mindig égerutat nyert, kivágta magát a gyűrűből. A nyom mindig meg volt, irány: a román határ. Már a határ közelében jártak a fáradahtatlan nyomozók s újabb haditervet eszeltek ki. Ugy tesznek, mintha felhagynának az üldözéssel, mozogjon szabadabban a gyilkos, érezze magát biztonságban. A csel sikerült is. Sisák úgy tudta, lemondtak már róla, nem

törődött a biztonságával, hiszen alig 30 méter a román határ, akkor pedig üthetik bottal a nyomát. Körülkémlelte a határvidéket, csomagját fel-tette s nekiült falatozni a jól végzett munka után, a biztos siker remé-nyében. Nem tudta befejezni az ebé-det, mert közben gyanús neszeket hallott, mindent eldobott, futott jobbra, futott balra, előtte volt a határ, ha nem ül le falatozni, talán ma már Romániában van s szerinte megmenekül a bitófától. De utolérte vég-

5 lépés Kairó felé

Európa bemutató
Husvétkor

zete és Sisák most a börtönben várja, hogy beteljesedjék föltte az igazságszolgáltatás.

Felvonulnak majd a tanuk, akik mögött emberi szóval ki sem fejezhető szenvedések húzódnak, akik isteni csoda folytán életben maradtak, felvo-nulnak egyetemfegesen feltárni azo-kat a bűnöket, gyilkosságokat, állati szadizmust, melyek nyomán soha le nem törölhető könnyek, soha be nem heggedő sebek keletkeztek s amelyek megtorlásáért kevés büntetés a bitó-fa.

L. L.

Munkások a tudományért!

A szegedi gyárak kommunista dolgozói ingyen elvégezték, hogy az egyetem háborus kárait rendbehozzák

Rövidesen megkezdődik a rohammunka, amelyet a dolgozók pihenőidejük feláldozásával végeznek el

(Szeged, március 29.) Több alkalommal foglalkoztunk a szegedi egyetem nehézségeivel, melyeket a háborus pusztítások okoztak a tudományos felszerelésben. Szeged dolgozói tudatában vannak, hogy milyen jelentőséggel bírnak a tudományos kutatások és az általuk elért eredmények. Ezért a Magyar Kommunista Párt szegedi szervezete akciót kezdeményezett a szegedi egyetem háborus veszteségeinek pótlására. Az anyagiakban szegény országnak sokszor meg kell alkudnia, mert még munkadíjra sincs pénz. Ez a helyzet állt elő a szegedi egyetemen is. A tudományos kutatást messzire visszavetik a nehézségek, melyekkel tudósaink lépten-nyomon találkozhatnak. Landesberg György mérnök meglátogatta a szegedi egyetemet és tervezetet készített, hogyan lehetne legalább részben helyrehozni a szegedi egyetem háborus veszteségeit. A tervezet elkészült és a munkamegosztással is készen vannak dolgozók, amennyiben a Szegedi Kenderfonógyár, a Vízmevek, a Gázgyár, a Gyufagyár, a Lemezgyár, az Orion-börgyár, az Újszegedi Kenderfonógyár és az Angol-Magyar Jutafonó munkásai vállalták el az ujjáépítő munkákat. A felsorolt gyárak dolgozói kenyér-kereső munkájuk elvégzése után vonulnak az egyetemi épületekbe, ahol rohammunkával teszik lehetővé tudósaink számára a nemzet haladását célzó munka folytatását.

A szegedi dolgozók egyik legne-mesebb kezdeményezése ez, melyet a munkássága a tudományért akció keretén belül bonyolítanak

le. Egészen díjmentesen a legtelki-ismeretesebb munkát adják a magyar tudománynak. Jól megérdemelt pihenőjük helyett a magyar tudományt szolgálják a dolgozók. Ezzel mutatják meg, hogy a fizikai dolgozók mennyire szívükön viselik a szellemi dolgozók munkalehetőségeit. A falujárók munkája a munkásság és parasztság közti teremti meg a baráti megértést, míg a legújabb akció minden bizonyára meghozza az annyira kívánatos értelmiségi és munkásközzeledést.

A kommunisták rohammunkájukban az egyetem helyreállításáért nemcsak épülettartozási munkálatokat végeznek, hanem laboratóriumokat és műszereket is javítanak. Az előkészítő munkálatok már befejezést nyertek és amennyiben a legrövidebb időn belül a szervezési munkálatok befejeződnek, úgy felesendül az ujjáépítést jelentő kalapácsütés az egyetemi épületek tájékán is. Új szellemiség jelentkezik az egyetem tájékán, reméljük, az értelmiségi dolgozók megértik a fizikai munkásoknak feléjük nyújtott segítő kezének jelentőségét és kellőképpen méltányolják is azt.

Tisza-Békéscsabai Előre fél kétfőkor

SZEGED - UJPEST mérkőzés

negyed négykor
a Stadionban

KORZO-MOZI

Telefon 624

Ma vasárnap utóijára
Rózsahelyi Kálmán,
a Nemzeti Színház örökös tagja
személyes felléptével

A cigány

Szigligeti Ede népszínműve filmen.

Hétől kezdve

a legnagyszerűbb szereposztásban,
a legnagyobb sikerű magyar film!

Jávör Pál, Lukács Margit,
Tolnay Klári, Goll Bea,
Ajtay, Maklár, Pethes és
Solthy pompás alakításával

Néma kolostor

Előadások fél 4, fél 6 és fél 8-kor

Délmagyarországi Magtermelők Gyümölcs és Zöldségkereszek Szövetkeze

Szeged, Oroszlán u. 4.

Telefon: 2-22.

Ertesítjük tagjainkat és azon gyümölcs-termelőket, akik az állami pályázatúakkal kapcsolatosan gyümölcsfajtermeléshez növényvédelmi anyagokat igényeltek, hogy a kiutalt

gyümölcsfakarbolineum kénpor

a szövetkezet Oroszlán-utca 4. szám alatti raktárában azonnal átvehető

SZÉCHENYI
FILMSZÍNHÁZ
SZEGED
TELEFON 490

Az óriási érdeklődésre
való tekintettel keddig
bezáróan játszuk az
idény legszebb filmjét, a

Mrs. MINIVER-t!

Főszereplők: Greer Garson
Walter Pidgeon

A film rendkívüli hossza
miatt az előadásokat 3,
fél 6 és 8 órakor kezdjük